

The image features a light beige background with a fine, grid-like texture. In the top-left and bottom-right corners, there are intricate, white, stylized floral and vine patterns. The text is centered on the page in a bold, white, sans-serif font with a black outline and a subtle drop shadow.

Хранителька Соколиних гір - відкривачка істин

Відділ інформаційних технологій та електронних ресурсів
Березнівської центральної бібліотеки

Хранителька Соколиних гір - Відкривачка істин

(65 років від дня народження
Людмили Литвинчук)

краєзнавча розповідь

2023

УДК 908:011]821.161.22«19/20»(477.81)
X 88

Хранителька Соколиних гір – відкривача істин : краєзнавча розповідь до 65 річчя від дня народження Л. А. Литвинчук /відділ інформаційних технологій та електронних ресурсів Березнівської центральної бібліотеки; уклад. О. І. Гурин. - Березне, 2023. - 24 с.

Краєзнавча розповідь містить короткий нарис життя і творчість місцевої поетеси Людмили Литвинчук.

Видання включає матеріали бібліографічний список виданих творів, публікацій в періодичних виданнях.

Рекомендовано учням загальноосвітніх шкіл, студентам, бібліотечним працівникам, викладачам літератури та всім, хто цікавиться літературою Березнівщини.

Життєвий і творчий шлях

Людмила автор поетичних збірок "Воскреслі дзвони" (1991 р.) та «Соколіні гори» (2000 р.), «Помолімося за правду» (2002 р.), щоденникових записів - «Голубина трапеза» (2008), член спілки письменників Рівненщини.

Ця жінка тендітна, як гілочка ломикаменю, то виріс на суворому гірському камені, аби комусь подарувати світло свого скромного цвітіння", - так сказала про Людмилу Литвинчук письменниця Любов Пшенична.

Сказати хронологічно, що Людмила Литвинчук народилась 2 січня 1958 року в селі Маринин Березнівського району це не сказати нічого. Бо народилась вона в благословенному Богом куточку північно-західного Полісся, що відомий по всій Україні як Надслучанська Швейцарія з її унікальним Надслучанським регіональним ландшафтним парком, в якому поєдналися ліс, гори і степ. Тут на невеликому обширі місцевого ландшафту в низині Случа. де природа ніби сховалась від наступу сучасної цивілізації, виявлено на сьогодні 19 рослин Червоної Книги України і не менше кандидатів на такий реєстр. Тому й не дивно, що улюбленими рядками, які дівчинка Людмила любила часто повторювати, були:

Очерет мені був за колиску.

В болотах я родився і зріс.

Я люблю свою хату поліську,

Я люблю свій зажурений ліс

(Д. ФАЛЬКІВСЬКИЙ «ОЧЕРЕТ МЕНІ БУВ ЗА КОЛИСКУ»)

Очима і серцем небайдужої людини сприймає Людмила навколишній світ, бо Поетеса з іскрою Божою її вірші і публіцистичні матеріали друкувались в українській періодиці на сторінках журналів «Ранок», «Дзвін», «Дніпро», «Березіль», «Вітчизна», «Жінка» в республіканських та місцевих газетах. Ровесники і сучасники поетеси пам'ятають Людмилу Литвинчук як людину надзвичайно раниму і таку, що не відкріє своє серце першому стрічному. Небагатослівна. Часто любила бувати сама. Днями могла просиджувати на пагорбах Соколиних гір. Роздуми над життям і смертю, над вічністю привели Людмилу до святої обителі Почаївської. Поетичним кредо авторки «Воскреслих дзвонів» та «Соколиних гір» є слова:

Співаю синами в'язниць

Де запеклась невинна кров...

Співаю попелом дзвіниць

І всіх розстріляних церков

Співаю кронами садів,

*Яким уже не зацвісти...
Співаю днем, котрий згорів
У чорнім полі самоти..*

Поетичні твори Людмили Литвинчук вперше з'явилися на сторінках районної газети ще в 70-х роках. Уже тоді вони відрізнялись неординарністю і глибинністю філософського звучання, злободенністю.

А нині воно добре знане шанувальниками сучасної української поезії. Тому коли вийшла друком її збірка «Воскреслі дзвони», у районній газеті часто друкувались відгуки читачів, уривки з листів до поетеси. Аматор з с. Тишиця Йосип Бойчук навіть присвятив їй вірш, порівнявши її талант з талантом Лесі Українки:

*Чи маю рацію, чи ні -
Судити Вам, земні мадонни.
Не можна думати без болю:
Такі співзвучні ці дві долі.
Такі вони близькі й синхронні -
Досвітні Лесині вогні
Й Людмилині воскреслі дзвони.
(«Лесі Українці. Людмилі Литвинчук»)*

Сама ж вона вважає свої вірші оголеними нервами незахищеної душі, яка до судоми болісно сприймає суворі й суперечливі реалії минувшини і сьогодення, знаходячи в підсумку відряду в нетлінному. «Мої вірші - це мої переконання, здобуті розп'яттям усього мого життя. Пригадалися мені недавні часи, коли мені майже з усіх редакцій відповідали на кшталт... «Таких віршів, як ви пишете, можна в добірку один, максимум два... Чи не пробували писати про друзів, роботу і т.д.». І в мені не раз закипала образа, навіть злоба, що мене не розуміють. Я читала Святе Письмо, щоб заспокоїти себе, що не завжди так буде. Вірш «Падаючому» присвятила своїм митарствам по редакціях. Мій біль, вилившись у поетичні рядки, критих, спонукавши мене до смирення, чекання і руху вперед:

*Якщо нікому не потрібен ти
І гинеш у пустелі самоти,
Де кожен день - неначе розп'яття
Без свідків, дорікань чи співчуття, -
Устань ще раз над чорнотою мук,
Повір в оазис із Господніх рук,
Що простягнув цілющої води
І, прагнучи напитися, іди!..*

«Взаєморозуміння оточуючих і спокій для серця і душі я знайшла у святих стінах Почаївської Лаври. І вже там, будучи послушницею, дізналась про те, що у Лубенському видавництві «Наш край» вийшла моя книга «Воскреслі дзвони».

До цієї збірки увійшли твори різних років. Тематика їх також різноманітна.

Ось запросила поетеса читача на вечір - прощання з емігрантами з України, які приїхали в рідні місця:

*«Не забути ту радість, той сум,
Коли сльози нестримні втирали
Під прощальний підхмельний шум.
І співали, співали, співали
Потім через відкрите вікно
В тітки з серця, як» після провини,
Полилось: «Чужино, чужино,
Не заступи мені України...»
(«Не забути ту радість, той сум»)*

Від спостережливого ока поетеси не змогла сховатись ота туга за рідним краєм, яка відчувається у кожному слові. Тітка гладить руками жоржини, листочки клена і вишні; а вони, вкриті росою, мов сльозою, розуміють це. Трепетно - хвилююче стає на серці у поетеси, коли чує вона в чужих краях «кришталь моєї мови дорогої», і зажурено ломить руки біля занедбаної криниці, яка «ночами стогне пересохлим горлом».

Людмила палка прихильниця всього національного, древнього, традиційного. Вона не соромиться пройти у вишиванці, прочитати церковнослов'янською псалом.

Тому зустрічаємо у її творчості й такі поетичні рядки, у яких вона гостро осуджує навіть саму ідею руйнівництва:

*Вони ще є. І помисли їх ниці.
Вони чомусь нагадують горил -
Одвічні корчувальники традицій,
Високих слів і непокірних крил.
(«Вони ще є. І помисли їх ниці.»)*

Сама відчуваючи часто відсутність взаєморозуміння, поетеса благовінно, піднесено опікує словом усіх, кого вважає побратимами по перу, або тих, хто наділений здатністю творити красу. У «Воскреслих дзвонах» цій темі присвячено декілька творів: «Провесінь», «Поет - то слово слів юдольних», «Поставте Баха», «Ван – Гог», «їдці картоплі», «Спогад, відроджений музикою», «Я знаю шлях по бездоріжжю».

«Провесінь» - це поетична посвята тим, кому довелося покинути рідний край не добровільно, а з примусу. І тільки політичне потепління вісімдесятих дозволило їм повернутись на рідні терени. «Бо був такий час - писала авторка у статті «Тирани поета не розуміють», присвячений 10-річчю з дня перепоховання Василя Стуса у рідній землі, - коли за кожне, вчасно мовлене слово правди тут, на землі - доводилось платити ціною крові... Але, не зважаючи ні на які тортури, завжди у цьому світі знаходились люди, які говорили і творили правду! І поки такі люди будуть - триматиметься і надія, і світ».

*Провесінь
Блаженні вигнані за правду...*

*Ісус Христос
Під сонця зблиск,
під свіжий рокіт грому,
Як ангели з болючими крильми,
Поети повертаються додому
Крізь розстріли, бараки і дими...
Вони такі однакові і різні,
І їм усім - і мертвим, і живим -
Так хочеться полинуть до Вітчизни
Хоч піснею, хоч словоньком одним...
Не дай, о Боже, звідати нікому
Такої несусвітньої зими!..
Поети повертаються додому
З Парижа. Із Нью-Йорка. З Колими...*

Ввійшли до цієї збірки і такі поезії, читаючи які зразу розумієш, що писала їх людина глибоко віруюча. Вони наскрізь проникнуті вірою в Бога, благоговінням перед Всевишнім, переконанням у правильності Христового вчення:

*З'являлись і щезали, як терміття,
Оті, що прагли м'яса і парчі...
А він - крокує крізь тисячоліття -
З ягнятком заблукалим на плечі...
(«Почаївські листочки»)*

Авторка з великою радістю констатує відродження віри в людських серцях і помислах, хоч для пересічного читача це, можливо, не завжди є зрозумілим. Шле вона землякам жмуток «Почаївських листочків» (невеличкі завершені римування в одну строфу), намагається досягнути аскетизм одинокої жінки, яка знайшла собі прихисток у віконній ніші Печерної церкви, що в Почаївській Лаврі («Обличчя худеньке, здалось - голубе...»). Своєрідно захоплюється поетеса силою віри земляків із села Князівки, які у період руйнування церков зуміли сховати церковні дзвони і, протримавши їх півстоліття у землі, відкопали, вичистили і закріпили в новозбудованому храмі. Очевидно, ця подія так зворушила Людмилу Литвинчук, що й першу книгу свою вона назвала «Воскреслі дзвони».

*Мовчали Великодні, довго мовчали,
Сивіли під чоботом Божі ікони...
А попід землею, як в'язні, стогнали,
Від рук загребущих схоронені дзвони...
О земле, що вища за вражі навали,
Нехай над тобою повік не схолонуть
Ці звуки блаженні, котрими озвались
Відкопані дзвони, воскреслі дзвони!
(«Виходим все більше з тривкої облоги»)*

До циклу християнсько-релігійних поезій можна віднести й такі: «Дотик», «Настане день холодний і чужий», «Отче наш», «Напівзабуте кладовище», «Я знаю шлях по бездоріжжю», «Соборним дзвоном тишу пройняло», «Модрина на горі», «Хтось виголошує погрози».

Друга книга Людмили Литвинчук має назву «Соколині гори». Коротке переднє слово самої Людмили пояснює, чому так названа збірка.

«Руїни древніх замків, вікові дуби і граби, задивлені у дзеркало Случевого лона, п'янкі кущі - спалахи дивоцвітної азалії, родонові джерела і крем'янисті стежки, обрамлені зеленим мереживом папороті... Саме в такій мальовничій місцевості, що зветься Соколиними горами, мені випало щастя народитись і жити. Правда, соколів тут уже нема, але гори ще залишились. Та боюсь, що може не стати і гір, а залишаться тільки провалля... Отож, мені випало також і горе - споглядати, як людськими руками жорстоко і безоглядно нищиться нерукотворна, рідкісна краса Соколиних гір. І часто спадають на думку слова великого узбецького поета Алішера Навої. «Підступні люди - благородний звір». Підступність людська по відношенню до Природи сьогодні не має меж. Лише в моєму рідному районі протягом останніх років цінної деревини вирізано стільки, скільки її не було вирізано за попередні п'ятдесят... Хтозна, для яких потреб так масово повалено оті прекрасні нелині... Але печально усвідомлюєш: чим менше залишатиметься в наших лісах органних вікових дубів, тим біднішим і приреченим ставатиме наш край.

Справджується пророцтво священномученика Кузьми Аїтолоса: «Люди будуть ставати бідними, тому що в них зникне любов до дерев...»

У змалілих, поріділих лісах, які довкола Соколиних гір, винищено майже всю звірину. Сьогодні тут уже ніде не натрапиш ні на лося, ні на черідку диких кіз, ні на лисицю, ні на бобра... У річці витлумлено майже всю рибу... Пригадується, в часи мого дитинства, яке проходило над Случем, із води на берегове каміння часто вилазили раки довжиною чи не у півметра. З невимовним захватом спостерігали ми за ними! І ніхто їх не хапав... Сьогодні ж у річці не залишилось навіть маленького рачка. Все винищено, витягнуто з найнедоступніших нір!..

Приходять на пам'ять слова ще одного пророцтва: «Діяннями лукавства свого люди перевершать демонів і будуть - один дух з демонами».

Пишу ці рядки з болем у серці і з криком у душі, бо думаю: хто поверне соколів і лелек, підсніжники і сон-траву Соколиним горам? Хто воскресить знищені джерела безіменних річок на нашій землі і обсадить їх вільхами та вербами, де могли б знайти собі прихисток іволги, солов'ї?..

Тож перш, ніж підняти сокиру на дерево або вистрілити у звіра чи птаха, подумай, людино, про своїх нащадків! Що ти залишаєш для них? Яке багатство?.. У твоїй волі, людино, - залишити по собі пустелю чи оазис..." Цей філософсько-екологічний роздум ще раз підкреслює надзвичайну вразливість Людмили Литвинчук. Не маючи сили зупинити зло фізично, вона намагається достукатись до свідомості людей словами. Недаром назвала її Любов Пшенична гілочкою ломикаменю, відгукнувшись схвально на нову

збірку поезій «Соколині гори». Вона назвала цю книгу виваженою і вистражданою. Власне, сама назва свідкує про висоту духовних поривів і непроминальність тем, до яких доторкається поетеса. У статті «Спинися і прислухайся, людино...» Любов Пшенична пише: «У кожній людині свої Соколині гори духу, дорога до яких важка й непроста. Золото випробовується вогнем, а людина - стражданням на шляху».

Хіба ж мало настраждалися ми, припинившись за крок від вселенської прірви? Хіба не прагнемо порятунку? Але не просто краса врятувала світ, як стверджував Ф.Достоевський, а краса страждання за правду, - до усвідомлення такої істини прийшла Людмила, знаходячись біля Розп'яття...

В горнилі випробувань народжуються слова, сповнені вагомим змістом, слова філігранні, наче коштовне каміння, в якому зашифрована глибока мудрість і потаємність.

*Тернова хустка - дорого куплялась,
Тернова доля - випала задарма.*

Афористичність і лаконізм - характерні риси поезії Людмили Литвинчук. Лірично-психологічні етюди вібрують внутрішньою музикою, леліють барвами, вражають тонкістю світовідчуття, чарують неповторними пахощами чогось чистого і до болю рідного, що й ледве чи й уміщають слова. Це якась неземна, космічна гармонія, відлуння якої не уловлюють поетичні душі: «Цей дощ, що гасить опівнічно жасмину полум'я сумне...», «Світилась мені трагічна Ваша ніжність...», «І тільки спомин защемить - як запах матіюли...», «Солом'яна стріха світилась, як німб...», «Погасла «Місячна соната», лишивши світло по собі...».

Цю книжку без перебільшень можна назвати духовною поезією (хоча, власне, чи існує поезія без духовності?). І не тому, що пошуки поетеси стосуються розвитку душі і плекання духу (хоча і це також), а саме тому, що мірилом її є відчуття божественного в природі і людині, необхідність їх взаємозв'язку і гармонійного поєднання, відчуття вічності і непроминальності: І все пройде, що звалося великим... Та на землі і в сяєві небес Звучатиме од віку і до віку:

*- Христос Воскрес!
- Воістину Воскрес!*

Здається, вразливу душу поетеси в однаковій мірі турбує бездушне втручання та шкідництво і в храмі природи, і в храмі людських почувань, і тому всією небайдужістю душі Людмила Литвинчук ратує за екологію. Екологію природи і людської свідомості

*Спинися і прислухайся, людино,
Яка прекрасна музика оця. -
Де кожна пташка, квіточка, травина
По-своєму звеличує Творця!*

Відчуття високої відповідальності за світ і за все, що діється в ньому, притаманні Великим Особистостям. Добровільно і жертвовно звалюють вони на свої плечі всі тяжби світу і несуть цей хрест без нарікань, як ніс його колись

Спаситель.

Ходімо з нею - хранителькою Соколиних гір, - до вершин, осяяних сонцем любові. По сльозі несхолотій і по зіллі татарському, по купині неопалимій і по чорнобильському полинові, доторкнімося до вічного і правічного вогню Поезії... Бо тільки в горах, на висоті соколиного польоту, дихається легко і думається про високе.

Поезії, що ввійшли до книги, об'єднані чотирма розділами: «До істини – лицем», «Як запах матіоли», «Краплини», «Життя криаддош терен». Читаючи кожен вірш, відчуваєш, як виросла поетеса, наскільки філософсько глибокими стали її думки. Іноді вони аж надто сміливі, як от: «сидять кати на шії у народу», «будуємо храми, а віри нема».

Ліричні герої віршів поетеси - це частинка Всесвіту, його невід'ємна піщина. Усвідомлюєш це, читаючи «У тебе, поле, вчуся воскресать», «Почаївські голуби», «До птаха», «Голгофа», «Знову серце зойкнуло, як пташка...», «Молитва». А пейзажні замальовки «Чому берізка ніжностанна», «Цвіте жасмин», «Зозуліні сльози», «Ось вони із ночі вийшли на осоння», «Азалія цвіте», «Медівник, маренка, іван-чай...», «Соколіні гори», «Проліски», «Цвіте верес» знову повертають читача у лоно природи, заставляють зачудовано зупинитись і побачити, як:

*Медівник, маренка, іван-чай,
Таволга, дзвіночки, конюшина...
Тче ласкаво-щедрий сонцеграй
Для землі поліської плахтину.
(«Медівник, маренка, іван-чай»)*

Останні роки на сторінках нашої районної газети «Надслучанський вісник» часто друкують прозові твори Людмили Литвинчук (філософські роздуми, етюди), зокрема «Перед порогом нового тисячоліття», «Прийдіте з покайням до Христа», «Тирани поета не розуміють...», «Слово про вишиванку», «Біла хризантема», «Забуто заповідь про любов, або ще раз про Соколіні гори», «Симфонія дикої груші», «Не триножте коня», «Війнуло смутком зраних конвалій». У них авторка з погляду небайдужої людини пише про взаємовідносини між людьми, людини і природи, людини і її вчинків. Бути байдужим, читаючи їх неможливо. Особливе захоплення у читачів старшого покоління викликають її духовні роздуми, підкріплені цитатами з Біблії, Євангелія та іншої духовної літератури, особистими враженнями, навіяними перебуванням у святій обителі Почаївській.

*Хтось ходить по землі і жито сіє,
Дає голодним хліб і сіє знову.
И кроти не сплять, вони все риють, риють...
Якщо ж беруться сіять, то - полову.
Кротам, що в теплих норах мислять низько -
Не зрозумілий неба дивний звук!*

*Моє ж імення - Іволга поліська,
А псевдонім - Людмила Литвинчук.*

Ярмольчук Раїса Михайлівна

Письменники про Людмилу Литвинчук

Кожен вірш — мов оголений нерв

Читаєш, бува, вірші якогось розтиражованого автора, хай і версифікаційне довершені, а в пам'яті не залишається нічого. Хоч бери та починай те читання спочатку. Але навіщо, коли ні подивування, ні жодної спонуки до роздумів?

А тут - чи не кожен вірш - мов оголений нерв, від доторку до якого проймає такий несамопитий, усепоглинаючий біль, що довго-довго не можеш його втамувати і забути.

Поезія Людмили Литвинчук - небуденне явище. За малим винятком - це мініатюри. Вибудовуючи їх, поетка не розтікається «мислю по дереву», а , закумулявавши всю енергію думок, переживань, свого розпачу у величезної сили заряд, пронизує свідомість читача, як блискавка. Аж хочеться запитати: навіщо так? Адже блискавка має руйнівну силу:

*Зелений в 'яз,
а пасмо листя - жовте...
Печаль,
чи блискавиця обпекла?..*

Й лише згодом, після роздумів приходить переконання, що підсвідоме порівняння прочитаних віршів то з оголеними нервами, то з блискавкою - не таке вже й випадкове.

Жити у злагоді, в гармонії з природою і суспільством, в щоденній молитві, ревно слідуєчи Господнім заповідям - ось внутрішнє прагнення авторки. Та воно приходить у суперечність з реальністю, в якій безжально руйнуються не лише довколишність, природа, а й людські душі, моральні устої. Усе те несла спостерігати, з тим несла миритися, і де вже тут до умиротвореності та благоді. Хочеться криком кричати, щоб почули.

Єдине зігриває: «... займається вже очисна, спопеляюча ватра!» Отож разом з Людмилою Литвинчук «помолімось за Правду, яка возсія, возсія».

Борис Боровець

« Спинися і прислухайся, людино...»

Ця жінка тендітна, як гілочка ломикаменю, що виріс на суворому гірському камінні, аби комусь подарувати світло свого скромного цвітіння.

Читачі знають Людмилу Литвинчук як авторку талановитої поетичної збірки "Воскреслії дзвони", виданої в Дубні. І ось перед нами нова її книжка «Соколіні гори». Виважена і вистраждана. Власне, сама назва свідкує про висоту духовних поривів і непроминальність тем, до яких доторкається поетеса.

У кожної людини свої Соколіні гори духу, дорога до яких важка й непроста. Золото випробовується вогнем, а людина - стражданнями на шляху.

Хіба ж мало настраждались ми, припинившись за крок від вселенської прірви? Хіба не прагнемо порятунку? Але не просто краса врятує світ, як стверджував Ф. Достоевський. а КРАСА СТРАЖДАННЯ ЗА ПРАВДУ, - до усвідомлення такої істини прийшла Людмила, знаходячись біля Розп'яття...

В горнілі випробувань народжуються слова, сповнені вагомим змістом, слова філігранні, наче коштовне каміння, в якому зашифрована глибока мудрість і потаємність.

Тернова хустка — дорого куплялась,
Тернова доля - вітала задарма.

Афористичність і лаконізм - характерні риси поезії Людмили Литвинчук.

Лірично-психологічні етюди вібрують внутрішньою музикою, ясніють барвами, вражають тонкістю світовідчуття, чарують неповторними пахощами чогось чистого і до болю рідного, що ледве чи й уміщують слова. Це якась неземна, космічна гармонія, відлуння якої ще уловлюють поетичні душі: "Цей дощ, що гасить опівнічно жасмину полум'я сумне...", "Світилася

мені трагічна Ваша ніжність...", "І тільки спомин защемить - як запах матіоли...", "Солом'яна стріха світилась, як німб...", "Погасла "Місячна соната", лишивши світло по собі...".

Цю книжку без перебільшень можна назвати духовною поезією (хоча, власне, чи існує поезія без духовності?). І не тому, що пошуки поетеси стосуються розвитку душі і плекання духу (хоча і це також), а саме тому, що мірилом її є відчуття божественного в природі і людині, необхідність їх взаємозв'язку і гармонійного поєднання, відчуття вічності і непроминальності:

І все пройде, що звалось великим...
Та на землі і в сяєві небес
Звучатиме од віку і до віку:
- ХРИСТОС ВОСКРЕС! '
- ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Здається, вразливу душу поетеси в однаковій мірі турбує бездушне втручання та шкідництво і в храмі природи, і в храмі людських почувань, і тому всією небайдужістю душі Людмила Литвинчук ратує за екологію. Екологію природи і людської свідомості.

Спинися і прислухайся, людино.
Яка прекрасна музика оця. —
Де колена пташка, квіточка, травина
По-своєму звеличує Творця!

Відчуття високої відповідальності за світ і за все, що діється в ньому, притаманні Великим Особистостям. Добровільно й жертовне звалюють вони на свої плечі всі тяжби світу і несуть цей хрест без нарікань, як ніс його колись Спаситель.

Ходімо з нею - хранителькою Соколиних гір, - до вершин, осяяних сонцем любові. По сльозі несхолотій і по зіллі татарському, по купині неопалимій і по чорнобильському полинові, доторкнімося до віщого й правічного вогню Поезії... Бо тільки в горах, на висоті соколиного польоту, дихається легко і думається про високе.

**Любов ПШЕНИЧНА,
письменниця.**

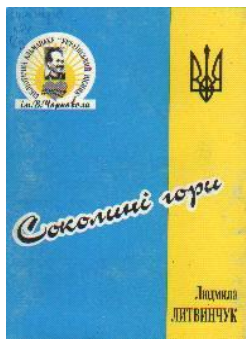

Руїни колишнього чоловічого православного монастиря (XVI ст.) на горі Вал (с.Маренин).

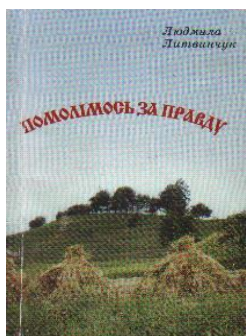
Твори

Литвинчук Л. Воскреслі дзвони : Вірші / Л. Литвинчук. -
Дубно : Наш край, 2000. - 32 с. : іл

Литвинчук Л. Соколіні гори : Лірика / Л. Литвинчук. -
Дубно : Джерело, 2000. - 89 с.

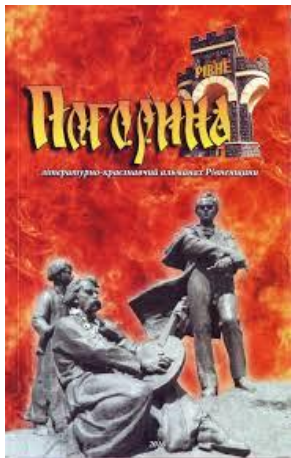
Литвинчук Л. Помолімося за Правду... : Вірші / Л.
Литвинчук. - Рівне : Волинські обереги, 2002. - 74

Поезія Людмили Литвинчук – це чистота, високість і
пронизливість страждань душі, яка глибоко відчуває красу і
трагізм нашого світу

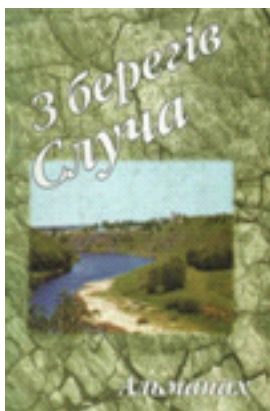
Литвинчук Л. Голубина трапеза / Л. Литвинчук. -
Рівне : Рівненська друкарня, 2008. - 95 с

В центрі щоденникових записів поетеси Людмили
Литвинчук – складний духовний світ людини, в якому світло
перемагає темряву, а життя – смерть.

Литвинчук Л. Білі іскри // Погорина: літературно-краєзнавчий журнал Рівненщини. – 2008. - №4/5. – С.207-208. – Зміст: Білі іскри; Автозупинка; Наркоман; Воля; Снігур; В горах; Безсоння; Злочин; Добрий пастир; Голгофа; Всеношна; Літо.

Литвинчук Л. «Я був музикантом» // Погорина: літературно-краєзнавчий журнал Рівненщини.-2010. - № 14-15. – С.401-402

Литвинчук Л. На повні груди вдихнути запах волі : фрагменти // З берегів Случа. Альманах.- Рівне: Волинські обереги, 2003. – С. 135-141

Статті Л. А. Литвинчук в періодичних виданнях

Литвинчук Л. Будівництво ГЕС на території трьох природоохоронних об'єктів - незаконне! / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2015. - **№ 11/13** лют./ - С. 3.

Думки з приводу будівництва міні - ГЕС на р. Случ в Березнівському районі

Литвинчук Л. «Господь – Прапор мій» / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2022. – **№46/ 17** листоп./ - С. 3.

Роздуми над книгою свт. Миколи Сербського «Війна і Біблія»

Литвинчук Л. Кожна зернина має вагу і смисл: з нотатника / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2006. - **№73/ 23** серпня. - С. 5.

Литвинчук Л. Найтяжча справа - то молитва... / Людмила Литвинчук // Дзвін : Літературно-мистецький та громадсько-політичний часопис НСПУ. - 2016. - № 6/червень/. -104-107. - Зміст: "Коли дивлюсь на небо голубе." ; "...від малого та аж до великого..." ; "А все було не так! Не так..." та ін.

Литвинчук Л. Наодинці з вічністю / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2011. - N 53/55/ 7трав./.. - С. 5.

Письменниця замислюється над нашим сучасним життям

Литвинчук Л. Неспалимість смерекового духу / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2018. - N 37/25 трав./.. - С. 12.

Рец. на кн. : Яворська О. Неспалима смерека : повість / О. Яворська. - Львів: "Місіонер", 2018. - 206с.

Литвинчук Л. Неспалимість смерекового духу / Л. Литвинчук // Літературна Україна : газета письменників України. - 2018. - № 23. - С. 13.

Рец. на Яворська О. Неспалима смерека / О. Яворська. - Львів : "Місіонер". - 2018. - 206 с.

Литвинчук Л. Поезіє, це ти - моя молитва / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2021. - № 12/25 берез./.. - С. 3

Про поетичну творчість Миколи Пшеничного - поета, публіциста, краєзнавця, просвітника

Литвинчук Л. Правду пишуть сильні / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2007. - N54/55/ 19 травня. - С. 3.

Про поета Гнатюка І.

Литвинчук Л. Природа - це таємниче Євангеліє / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2012. - N86/87/ 17 лип./.. - С. 4.

Литвинчук Л. Ти був не від світу цього... / Людмила Литвинчук // Дзвін : Літературно-мистецький та громадсько-політичний часопис НСПУ. - 2018. - № 6. - С. 240.

Литвинчук Л. Уроки патріотизму в лікарні / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2013. - N22/23/22 лют. - С. 8.

В очному відділенні Березнівської центральної районної лікарні в коридорі - холлі, де хворі чекають на прийом до лікаря облаштовано столик з поетичними книжками авторів різної тематики

Литвинчук Л. Що солодше: цукор чи сахар?...: 21 лютого - день рідної мови / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2008. - N20/ 20 лютого. - С. 3.

Литвинчук Л. Я був музикантом... / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2010. - N105/ 8 вересня. - С. 3.
Про письменника Горбала М.

Публікації про творчість Л. А. Литвинчук

Пшенична Л.А. Литвинчук Л.А. // Енциклопедія Сучасної України. – 2016. – Т.17. – С.309.

Литвинчук Людмила Адамівна

ЛИТВИНЧУК Людмила Адамівна (02. 01. 1958, с. Маринин Соснів., нині Березнів. р-ну Рівнен. обл.) – поетеса. Чл. НСПУ (2003). Упродовж тривалого часу була послушницею Свято-Успен. Почаїв. лаври, вивчала церк. літ-ру. Характерні риси творів – афористичність і лаконізм. Її поезія відображає високість і пронизливість страждань душі, яка глибоко відчуває красу і трагізм нашого світу. Лірично-психол. етюди відзначаються внутр. музикою, тонкістю світовідчуття, духовністю.

Тв.: Воскреслі дзвони. Дубно, 1991; Соколині гори. Л.; Дубно, 2000; Помолімося за Правду. Р., 2002; Голубина трапеза. Р., 2008.

Літ.: Береза Ю. «Повік не схолонуть ці звуки...» // Рівне. 1992, 25 верес.; Басараба В. І ясніють Соколині гори // Вільне слово. 2001, 14 лют.; Степанишин Б. Хранителька Соколиних гір – відкривачка істин // Волинь. 2001, 30 берез.

Л. А. Пшенична

Береза Ю. «Повік не схолонуть ці звуки...» // Рівне. 1992, 25 верес.;

Басараба В. І ясніють Соколині гори // Вільне слово. 2001, 14 лют.;

Степанишин Б. Хранителька Соколиних гір – відкривачка істин // Волинь. 2001, 30 берез.

Литвинчук Л. Бути там, де наболіли рани.../ Спілкувалася М. Ваврик / Л. Литвинчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2007. - N43/ 18 квітня. - С. 3.

Розмова з поетесою, членом Національної Спілки письменників України Людмилою Литвинчук

Савченко В. "Голубина трапеза": книги наших земляків : рецензия / В. Савченко // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2009. - N4/5/ 10 січня. - С. 2.

Рец. на Литвинчук Л. Голубина трапеза / Л. Литвинчук. - 2008 р.

Електронні ресурси

Пшенична Л. Литвинчук Людмила Адамівна [Електронний ресурс]//
Енциклопедія сучасної України: [сайт]. – Режим доступу:
https://esu.com.ua/search_articles.php?id=55230 (дата звернення 02.01.2023). –
Назва з екрана.

Ярмольчук Р. Людмила Литвинчук [Електронний ресурс]//Березнівська
центральна бібліотека : [сайт]. – Режим доступу:
<http://bereznelib.rv.ua/lytvynchuk.php> (дата звернення 02.01.2023). – Назва з
екрана.

З творчого доробку

Зраджують Тебе знову,
Продають за ламаний гріш,
УКРАЇНО, рано Христова..
О, як Ти болиш!

За людські душі нині битва –
Добра і Зла кипить двобій!..
Найтяжча справа - це молитва,
Але спасіння саме в ній.

Зникають люди і країни,
У безвість падають зірки.
І лиш Поезія нетлінна
- На всі віки, на всі віки.

* * * * *

*А вже ж тую Правду ногами топтають,
А злую Неправду вином напувають...*

З народної пісні.

Ще у пам'яті чітко і кулі свистять, й канчуки,
Ще сміється в кулак і гарчить непокараний ворог.
Помолімося за Пісню, що йшла до нас через віки,
Помолімося за Пісню, якій наступають на горло..
О, хіба то добро, коли шкуру міняє змія?..
Та займається вже очисна, спопеляюча ватра!..
Помолімося за Правду, яка возсія, возсія –
Завтра!

* * * * *

Не пускайте життя під укіс,
Навіть будучи зраджені тричі.
Гляньте - пролісок в глищі проріс,
Він так щиро вам радості зичить!

Простягає долоньку води
Джерело, що живе під горою...
А розгнuzданий грім молодий
По - бунтарськи зове за собою.

Кришталева краплина роси
Робить дивом стеблиночку сіру...
Піднімайте надій паруси
І рушайте під прапором віри!

* * * * *

Поет - то слово слів юдольних,
В нім кожна літера болить.
А ми, немов м'ячем футбольним,
Ним підкидатись почали.

Поет - то слово слів великих,
Воно до істини - лицем!
А ми рабів брудноязиких
Тепер поетами зовем.

Поет - то слово слів пророчих,
За ним риторики нема, -
Є вічний дух тираноборчий
І зойки тюрем... І зима...

* * * * *

Чому берізка ніжностанна
В снігах розлючених квилить?
Чому сосна неперестанно
Зеленим полум'ям горить?

Чому тривожна синя квітка

Так щиро квітне лиш в полях?..
Чому не спить прадавня скрипи
Коли курить Чумацький Шлях?..

Чому до серця припливає
То хвиля щастя, то жалю?
Чому ця музика лунає?..
Скажіть, чому я Вас люблю?

* * * * *

Великий піст. Надвечір'я.
У храмі ще порожньо, тихо і ледь сутінкове.
Горять лампадки...
РОЗП'ЯТТЯ посередині. Як вічна пам'ять...
Біля ніг Його - підсніжники,
багато підсніжників...
ОЧІ, перед якими можна стояти
тільки на колінах. І мовчати...
Біля такого Світла і Захисту -
слова не потрібні.
Я цілую рани Христові
і найперших білих квітів пахощі вдихаю.
Мені не хочеться відходити звідси, -
тільки тут я відчуваю порятунок від усіх бід.
Ці руки в ранах -
розпростерті для обіймів кожного, хто страждає.
Боже, прости мені за все!
За все прости мені, Господи...

Зміст

1. Життєвий і творчий шлях	5
2. Письменники про Людмилу Литвинчук:	12
3. Боровець Б. Кожен вірш – мов оголений нерв	12
4. Пшенична Л. «Спинися і прислухайся, людино»	13
5. Твори	15
6. Статті Л. Литвинчук в періодичних виданнях	16
7. Публікації про творчість Людмили Литвинчук	18
8. Електронні ресурси	19
9. З творчого доробку	19

